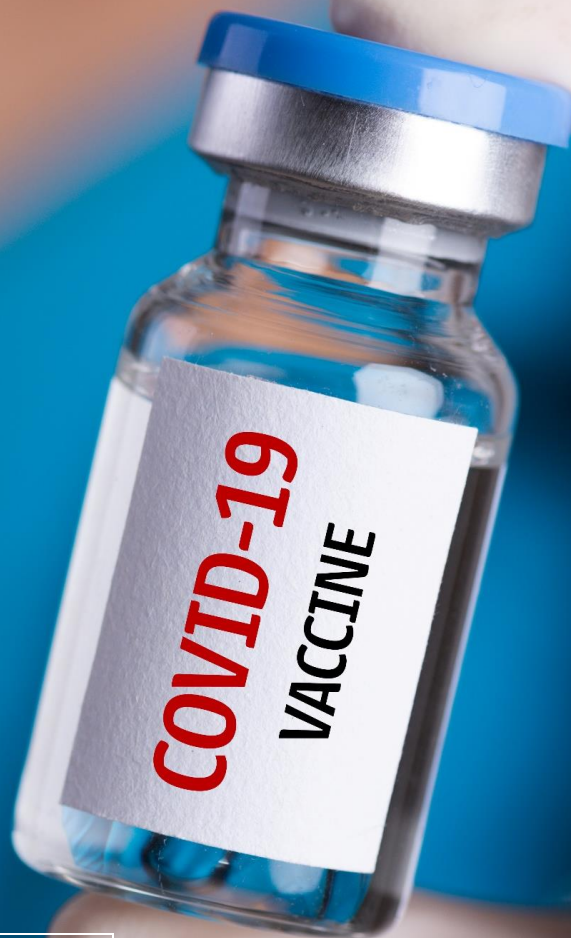

Instruks for håndtering af COVID-19-vaccinen

(Comirnaty Original/Omicron BA.4-5) -
Flerdosis-hætteglas

Dok-ID	Instruks for håndtering af COVID-19-vaccinen
Forfatter: Claus Louring	Ikrafttrædelse: 1. oktober 2024
Godkendt af: Speciallæge Claus Louring	Næste revision: 1. oktober 2025
Version: 1.1	

1. Forberedelse af vaccine (0,3 ml doser fra flerdosis-hætteglas)

Blanding af hætteglas:

- Vend hætteglasset forsigtigt **10 gange** for at blande vaccinen korrekt. **Må ikke rystes**, da det kan skade vaccinen.
- Før blanding kan vaccinen indeholde hvide til let uigennemsigtige partikler, hvilket er normalt.
- Efter blanding skal vaccinen være **klar eller let opaliserende** uden synlige partikler. Kassér hætteglasset, hvis der er partikler eller misfarvning.

2. Håndtering af flerdosis-hætteglas

Rengøring:

- Brug en antiseptisk serviet til at rengøre hætteglassets prop inden hver udtrækning.

Udtrækning af vaccine:

- Flerdosis-hætteglasset indeholder 6-7 doser á 0,3 ml.
- Træk hver enkelt dosis på 0,3 ml op ved brug af sprøjter og kanyler med lille død-volumen (blå kanyler). Dette sikrer, at du kan trække op til 7 doser fra ét hætteglas

4. Kassering og holdbarhed

- Notér **dato og tidspunkt** for, hvornår hætteglasset blev åbnet.
- **Al ikke anvendt vaccine** skal kasseres inden for **12 timer** efter første punktering af hætteglasset.

Denne instruks sikrer korrekt håndtering og dosering af flerdosis-hætteglas og overholdelse af hygiejne- og sikkerhedskrav.

Introduktion

Som deltager i vaccinationsindsatsen er det afgørende at kende baggrunden for arbejdet, således at alle kan stå til rådighed for borgere, som har spørgsmål til de forskellige elementer i sygdomslæren. Denne instruks er bygget op som hovedinstruks og henviser til andre underinstrukser. Alle underinstrukser skal læses og forstås.

Baggrund

Hvad er COVID-19

COVID-19 forårsages af ny coronavirus (SARS-CoV-2), der tilhører en familie af virus, der kan være årsag til alt fra lette forkølelser til alvorlige nedre luftvejsinfektioner.

SARS-CoV-2 smitter, ligesom andre humane coronavira, hovedsageligt ved dråbesmitte (host, nys, kraftig udånding mv.) og kontaktsmitte (håndtryk, via genstande mv.).

Personer smittet med SARS-CoV-2 kan udskille virus og dermed smitte andre i døgnene op til udvikling af symptomer (præsymptomatisk smitte), eller uden at de udvikler symptomer (asymptomatisk smitte).

Smitte til andre kan således ske fra både asymptomatiske og præsymptomatiske personer, men risikoen for smitte antages at være størst fra personer med symptomer.

Inkubationstiden, dvs. tiden fra man smittes med SARS-CoV-2, og indtil man udvikler COVID-19, er 1 til 14 dage med en median tid for den oprindelige variant på omkring 5-6 dage og omkring 3 dage for omikron-varianten.

Hvor godt beskyttet er man efter vaccination eller infektion

Immuniteten efter både infektion med SARS-CoV-2 og vaccination kan variere. Det er velkendt, at immunforsvaret som en del af den naturlige aldring svækkes, og derfor kan ældre have et nedsat immunrespons og lavere immunitet efter infektion eller vaccination.

På samme måde kan nogle personer med et svækket immunforsvar, fx pga. visse hæmatologiske sygdomme, immundæmpende medicin efter transplantation el.lign., reagere suboptimalt på vaccination.

Immunitet er således ikke en absolut størrelse (immun/ikke-immun) men et kontinuum, hvor man efter infektion eller vaccination vil være mere eller mindre immun i en kortere eller længere periode.

Graden af immunitet vil variere fra person til person og over tid. Ligeledes vil risikoen for at blive smittet afhænge både af graden af immunitet og graden af smitte, man bliver udsat for.

Vaccineinformation

Carelink tilbyder Pfizer (Comirnaty) til vaccination mod Covid-19.

Pfizer (Comirnaty)

Booster – Pfizer

Dosis	1 dosis af 0,3 ml
Interval	1 års interval
Gruppe	≥ 12 år

Kombination med andre vacciner

Man må gerne have modtaget andre vacciner både før, samtidigt og efter vaccination mod COVID-19. Dog er det *aldrig* tilladt at blande vacciner i samme sprøjte. Injektion af flere vacciner på én gang administreres jf. instruks om injektionsteknik.

Kontraindikationer

Inden man injicerer en vaccine, skal man sikre sig, at borgeren kan tåle vaccinen, samt om der er nogle forsigtighedsregler, som bør overvejes.

Af den årsag skal borgeren stilles en række spørgsmål, inden vaccinen kan injiceres. Spørgsmålene bliver gennemgået i Practios journalsystem, når borgeren oprettes. De spørgsmål som skal sikres, er listet herunder

Kontraindikation	Yderligere information
Har du tidligere haft en alvorlig allergisk reaktion ved tidligere vaccinationer?	Hvis borgeren svarer ja til dette spørgsmål, skal autoriseret personale kontaktes, og bagvagt kan evt. kontaktes på telefon
Har du feber?	Vaccinationen bør udsættes
Er du allergisk over for nogen indholdsstoffer?	Hvis borgeren svarer ja til dette, bør listen over indholdsstoffer gennemgås, og autoriseret personale kontaktes
Er du vaccineret mod Covid-19 indenfor de seneste 3 mdr.?	Hvis borgeren svarer ja til dette, er de dækket ind for sæsonen

Forsigtighedsprincipper	Yderligere information
Er du kendt med et lavt antal blodplader, eller lider du af en blødersygdom?	Autoriseret personale kontaktes mhp., om vaccinationen kan gennemføres.
Har du tidligere været diagnosticeret med myokarditis eller perikarditis?	Hvis borgeren svarer ja, skal du kontakte autoriseret personale

Indholdsstoffer – Pfizer
<ul style="list-style-type: none"> • ((4-hydroxybutyl)azandiyl)bis(hexan-6,1-diyl)bis(2-hexyldecanoat) (ALC-0315) • 2-[(polyethylenglycol)-2000]-N,N-ditetradecylacetamid (ALC-0159) • 1,2-Distearoyl-sn-glycero-3-phosphocholin (DSPC) • Cholesterol • Trometamol • Trometamolhydrochlorid • Saccharose • Vand til injektionsvæsker

Bivirkninger

Ved en bivirkning forstås en utilsigtet reaktion på et lægemiddel. Som ved alle typer af lægemidler er der en risiko for bivirkninger ved vaccination mod COVID-19. De fleste bivirkninger er dog milde og forbigående.

Hyppige bivirkninger >10 %

Smerte, hævelse og rødme på injektionsstedet, træthed, hovedpine, muskelømhed, kulderystelser, feber, kvalme og opkastning

Sjældne bivirkninger

Anafylaktisk reaktion

Information, samtykke og journalføring

Før der vaccineres, er der en række informationer, som skal gives til borgeren, og som efterfølgende skal dokumenteres i et journalsystem.

Informeret samtykke

En borger skal til enhver tid give et informeret samtykke til vaccination, inden vaccinen kan injiceres.

Et samtykke kan gives både mundtligt og skriftligt og skal gives på et informeret grundlag, hvorfor det er afgørende, at borgeren har forstået informationen. For personer der er fyldt 15 år, kan samtykket gives, så længe det skønnes, at borgeren er i stand til at overskue konsekvenserne af sine handlinger.

Børn under 15 år kan ikke selv give samtykke til vaccination. Informeret samtykke til vaccination skal således gives af forældremyndighedsindehaveren. Det følger af sundhedsloven § 17, stk. 1, modsætningsvis, og af forældreansvarsloven § 2, stk. 1, at det er forældremyndighedsindehaveren, der kan handle på barnets vegne.

Personer, der er fyldt 15 år, kan som udgangspunkt selv give informeret samtykke. Da den pågældende stadig som mindreårig er under forældremyndighed, skal forældremyndighedsindehaver tillige have information og skal desuden inddrages i den mindreåriges stillingtagen. Såfremt personer på 15-17 år møder til vaccination uden forældremyndighedsindehavere, skal vaccinationsstedet derfor sikre, at der

er sket information af disse, f.eks. ved at borgeren ringer en forælder op, og vedkommende informeres om vaccinationen.

For varigt inhabile borgere er det nærmeste pårørende, værge eller fremtidsfuldmægtig, der kan give samtykke på borgerens vegne (stedfortrædende samtykke). Borgeren skal dog informeres og inddrages i drøftelserne af vaccinationen i det omfang, borgeren forstår situationen, medmindre inddragelsen kan skade borgeren. Borgerens tilkendegivelser skal tillægges betydning i det omfang, de er aktuelle og relevante. Hvis den varigt inhabile borger modsætter sig behandlingen, kan den ikke gennemføres efter reglerne i sundhedsloven, selvom pårørende, værge eller fremtidsfuldmægtig har givet samtykke til behandlingen.

Samtykket skal journalføres sammen med øvrig journalføring.

Journalssystem og journalføring

Carelink benytter sit eget journalssystem (Practio) til journalføring af vaccinerne. Det er lovpligtigt at journalføre, hvorfor det aldrig kan afviges fra behandlingen af borgeren. Indholdsmæssigt skal journalen indeholde de oplysninger, der er nødvendige for en god og sikker patientbehandling. Journalsystemet vil guide vaccinatøren gennem journalføringen, således at minimumskravene til journalføring altid overholdes.

Som minimum bør der altid journalføres følgende:

- CPR-nr. og fulde navn
- Indikation for vaccination
- Præparat og lot.nr.
- Dato og sted
- Informeret samtykke

Hvis det er aktuelt i forbindelse med den enkelte borgerkontakt, kan det være relevant at anføre indtrådte komplikationer, bivirkninger og evt. behandling, samt hvis man grundet kontraindikationer afstår fra at vaccinere mv.

DDV (Det Danske Vaccinationsregister)

Det er lovpligtigt at registrere vaccinen i DDV, hvorfor dette altid skal registreres. Carelinks journalssystem vil automatisk oprette vaccinen i DDV når journalføringen afsluttes. Det er derfor afgørende ikke at afslutte journalføringen før vaccinen/vaccinerne er injiceret.

Injektion

Carelink har udarbejdet en instruks for injektionsteknik.

Håndtering af anafylaksi

Anafylaksi håndteres af autoriseret personale, som er oplært i anafylaksi. I nedenstående instruks er både symptomer og håndtering beskrevet, hvorfor alt personale skal kende til instruks.

I tilfælde af hjertestop

Hvis der mod forventning skulle forekomme hjertestop hos en borger, skal personale tilkalde 112 og følge instruks om hjertestop.

Hygiejne

Der er udarbejdet en instruks, som beskriver de hygiejniske principper, som til enhver tid skal overholdes.

Kviktesten foregår dagligt på vaccinationscenteret ved fremmøde. Centeransvarlig eller ansvarshavende sygeplejerske vil instruere i kviktest af personalet.

Arbejdstøj og omklædning

Der udleveres arbejdstøj til alle medarbejdere. Der udleveres et vis antal t-shirts, alt efter hvor mange vagter man tager. Personalet er selv ansvarligt for at vaske arbejdstøjet ved minimum 60 grader. Bliver arbejdstøjet urent under vagten, vil Carelink stille noget ekstra tøj til rådighed.

Rapporteringer og kvalitetssikring

Utilsigtede hændelser (UTH)

Ved en utilsigtet hændelse forstås en begivenhed, der forekommer i forbindelse med udførelsen af sundhedsfaglig virksomhed, som forvolder skade eller kunne forvolde skade på borgeren. Man er forpligtet til at rapportere utilsigtede hændelser til myndighederne, men det vil altid være centeransvarlig, som indberetter eventuelle utilsigtede hændelse.

[Link til indberetning \(benyttes af centeransvarlig\)](#)

Er der sket en utilsigtet hændelse, bør følgende videregives til centeransvarlig:

- Hvor hændelsen skete (lokation)
- Hvornår hændelsen skete
- En beskrivelse af hændelsen
- Evt. lægemiddel som var impliceret i hændelsen
- Navn og fødselsdato på borgeren

Bivirkninger

Lægemiddelstyrelsen overvåger sikkerheden ved al medicin, der er godkendt og sælges på det danske marked. Alle kan indberette formodede bivirkninger til Lægemiddelstyrelsen.

Lægemiddelstyrelsen har udarbejdet særlige COVID-19-e-blanketter, som kan bruges af sundhedspersoner, patienter/vaccinerede borgere og pårørende til at indberette formodede bivirkninger fra COVID-19-vacciner til Lægemiddelstyrelsen. COVID-19-e-blanketterne er tilgængelige på Lægemiddelstyrelsens hjemmeside.

[Link til e-blanketter \(benyttes af centeransvarlig eller ansvarshavende sygeplejerske\)](#)

Stikskader

Ved stikskader, hvor en medarbejder stikker sig på en brugt kanyle, skal medarbejderen på nærmeste akutmodtagelse. Skaden skal anmeldes til centeransvarlig mhp. indberetning som arbejdsskade. [Link til anmeldelse af arbejdsskade \(benyttes af centeransvarlig\)](#)